

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

Rozkład materiału do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 7

Rozkład materiału uwzględnia zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej.

KLASA VII			
Temat lekcji	Materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej. Uczeń:	Liczba godzin
Rozdział I: Europa po kongresie wiedeńskim			
1. Kongres wiedeński	<ul style="list-style-type: none"> - okoliczności zwołania kongresu wiedeńskiego - uczestnicy kongresu wiedeńskiego i ich rola w podejmowaniu decyzji - „sto dni” Napoleona, jego klęska pod Waterloo i ostateczny upadek cesarza Francuzów - postanowienia kongresu wiedeńskiego - zmiany ustrojowe i terytorialne - Święte Przymierze - jego cele i uczestnicy - znaczenie terminów: <i>restauracja, legitymizm, równowaga europejska</i> 	- omawia decyzje kongresu wiedeńskiego w odniesieniu do Europy, w tym do ziem polskich (XIX.1)	1
2. Rewolucja przemysłowa	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny rewolucji przemysłowej - uwarunkowania i kierunki rozwoju przemysłu w Europie - pierwsze wielkie ośrodki przemysłowe w Europie - rozwój transportu - skutki gospodarcze rewolucji przemysłowej - wynalazki XIX w. - elektryczność i początki telekomunikacji - znaczenie terminów: <i>fabryka, industrializacja, urbanizacja, kapitaliści, kapitalizm</i> - postacie historyczne: James Watt, Michael Faraday, Samuel Morse 	- charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynalazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktury społecznej i warunków życia) (XIX.2)	1
3. Nowe idee polityczne	<ul style="list-style-type: none"> - nowe ideologie: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm i komunizm - teoretycy nowych ideologii - aspekty gospodarcze i społeczno-polityczne nowych ideologii - narodziny ruchu robotniczego - związki zawodowe 	- omawia główne założenia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy) (XXIII.4)	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie terminów: <i>ideologia, wolna konkurencja, strajk, związek zawodowy</i> - postacie historyczne: Adam Smith, Edmund Burke, Robert Owen, Karol Marks 		
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału I i omówienie sprawdzianu			3
Rozdział II: Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim			
1. Po upadku Księstwa Warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> - podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim - podstawowe zasady ustrojowe w Królestwie Polskim, Wielkim Księstwie Poznańskim i Rzeczypospolitej Krakowskiej - sytuacja społeczno-gospodarcza Polaków w zaborach pruskim, austriackim i w Królestwie Polskim - reformy Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego w Królestwie Polskim - reformy uwłaszczeniowe w zaborze pruskim i austriackim - znaczenie terminu: <i>autonomia, protektorat</i> - znaczenie terminu: <i>ziemie zabrane</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego - ustrój, osiągnięcia w gospodarce, kulturze i edukacji (XX.1) - omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej (XX.3) 	1
2. Powstanie listopadowe	<ul style="list-style-type: none"> - znaczenie terminów: <i>cenzura, konspiracja, kaliszanie</i> - przyczyny wybuchu powstania listopadowego - przebieg powstania i charakterystyka władz powstańczych - wojna polsko-rosyjska - wielkie bitwy powstania listopadowego - walki powstańcze poza Królestwem Polskim - przyczyny klęski powstania listopadowego - znaczenie terminów: <i>noc listopadowa, detronizacja, dyktator</i> - postacie historyczne: Piotr Wysocki, Emilia Plater, Józef Sowiński, car Mikołaj I 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania (XX.2) 	1
3. Polacy po powstaniu listopadowym	<ul style="list-style-type: none"> - rozmiary i znaczenie Wielkiej Emigracji - skutki powstania listopadowego w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych - represje popowstaniowe 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje znaczenie Wielkiej Emigracji (XX.4) - przedstawia przyczyny wybuchu 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ustrojowe w Królestwie Polskim - początki rusyfikacji - represje w zaborze pruskim - znaczenie terminów: <i>Statut organiczny, kontrybucja, Kościół greckokatolicki, rusyfikacja, katorga</i> 	powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania (XX.2)	
4. [5.] Kultura polska pod zaborami	<ul style="list-style-type: none"> - kultura polska i oświata w zaborach pruskim, austriackim i w Rzeczypospolitej Krakowskiej - kultura polska po rozbiorach - idee romantyzmu - osiągnięcia kultury polskiej doby romantyzmu - polski mesjanizm - początki badań historii Polski - znaczenie terminów: <i>racjonalizm, romantyzm, mesjanizm</i> - postacie historyczne: Fryderyk Chopin, Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Andrzej Towiański, Artur Grottger, Joachim Lelewel 	- charakteryzuje znaczenie Wielkiej Emigracji (XX.4)	1
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału II i omówienie sprawdzianu			3
Rozdział III: Europa i świat po Wiośnie Ludów			
1. Stany Zjednoczone w XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych - rozwój demograficzny, napływ imigrantów, osadnictwo i los rdzennych mieszkańców Ameryki Północnej - dualizm gospodarczy i polityczny Stanów Zjednoczonych w połowie XIX w. - problem niewolnictwa i ruch abolicjonistyczny - przyczyny i przebieg wojny secesyjnej - skutki wojny domowej - znaczenie terminów: <i>abolicjonizm, secesja, Unia, Konfederacja, dyskryminacja</i> - postać historyczna: Abraham Lincoln 	- prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych (XXII.2)	1
2. Zjednoczenie	- rola Piemontu w procesie jednoczenia Włoch	- opisuje procesy zjednoczeniowe Włoch	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

Włoch i Niemiec	<ul style="list-style-type: none"> - przebieg wojny z Austrią i rola Francji w procesie jednoczenia Włoch - wyprawa „tysiąca czerwonych koszul” - zjednoczenie Włoch i powstanie Królestwa Włoch - koncepcje zjednoczenia Niemiec - rola Prus w procesie jednoczenia Niemiec – polityka Ottona von Bismarcka - wojny Prus z Danią, Austrią i Francją oraz ich znaczenie dla poszerzania wpływów pruskich w Niemczech - proklamacja Cesarstwa Niemieckiego - znaczenie terminów: „czerwone koszule” - postacie historyczne: Wiktor Emanuel II, Giuseppe Garibaldi, Otto von Bismarck, Wilhelm I 	i Niemiec (XXII.1)	
3. Kolonializm w XIX wieku	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny ekspansji kolonialnej w XIX w. - kolonizacja Afryki - polityka kolonialna w Azji - gospodarcza i społeczna rola kolonii w XIX w. - konflikty kolonialne - imperium kolonialne Wielkiej Brytanii - znaczenie terminu <i>kolonializm, wojny burskie</i> - postacie historyczne: królowa Wiktoria 	- wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku (XXII.3)	1
4. Przemiany polityczno-społeczne w Europie	<ul style="list-style-type: none"> - demokratyzacja życia politycznego - rozwój ruchu robotniczego - narodziny nurtu socjaldemokratycznego - ideologia anarchistyczna - początki chrześcijańskiej demokracji - rozwój ideologii nacjonalistycznych - wpływ przemian cywilizacyjnych na proces emancypacji kobiet - znaczenie terminów: <i>społeczeństwo industrialne, anarchizm, nacjonalizm, syjonizm, emancypacja, sufrażystki</i> 	- wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe (XXII.4)	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<ul style="list-style-type: none"> - postać historyczna: papież Leon XIII 		
5. Postęp techniczny i kultura przełomu XIX i XX wieku	<ul style="list-style-type: none"> - teoria ewolucji i jej znaczenie dla rozwoju nauki - rozwój nauk przyrodniczych oraz medycyny i higieny w drugiej połowie XIX w. - odkrycia z dziedziny fizyki – promieniotwórczość pierwiastków - rozwój komunikacji i środków transportu - budowa wielkich kanałów morskich i ich znaczenie (Kanał Sueski i Panamski) - nowe nurty w literaturze, malarstwie, muzyce i architekturze drugiej połowy XIX w. (impresjonizm, secesja) - postacie historyczne: Karol Darwin, Maria Skłodowska-Curie, Ludwik Pasteur, bracia Wright, bracia Lumière - narodziny kultury masowej (radio, kino) - upowszechnienie sportu i kultury fizycznej - znaczenie terminów: <i>realizm, naturalizm, impresjonizm, historyzm, secesja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe (XXII.4) 	1
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału III i omówienie sprawdzianu			3
Rozdział IV: Ziemie polskie po Wiośnie Ludów			
1. Powstanie styczniowe	<ul style="list-style-type: none"> - początki idei pracy organicznej na ziemiach polskich - odwilż posewastopolska w Rosji i Królestwie Polskim - manifestacje patriotyczne i „rewolucja moralna” – wzrost aktywności politycznej polskiego społeczeństwa - stronnictwa polityczne w Królestwie Polskim – „biali” i „czerwoni” - polityka A. Wielopolskiego i jego reformy - bezpośrednie przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego - wymowa i znaczenie manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego - przebieg i charakter walk powstańczych w Królestwie Polskim i na Litwie - rola dyktatorów i Rządu Narodowego - kwestia chłopska podczas powstania styczniowego – dekret cara o 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym „rewolucję moralną” 1861-1862 (XXI.1) - dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie (XXI.2) - omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach (XXI.3) 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<p>uwłaszczeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaczenie terminów: „rewolucja moralna”, <i>biali, czerwoni, branka, dyktator, państwo podziemne, wojna partyzancka</i> - postacie historyczne: Aleksander Wielopolski, Romuald Traugutt, Ludwik Mierostawski 		
2. Po powstaniu styczniowym	<ul style="list-style-type: none"> - represje wobec uczestników powstania styczniowego - likwidacja odrębności Królestwa Polskiego i polityka Rosji na ziemiach zabranych - polityka rusyfikacji urzędów i szkolnictwa - represje wobec Kościoła katolickiego i unickiego - sposoby oporu Polaków przed polityką rusyfikacji - znaczenie terminów: <i>rusyfikacja, Uniwersytet Latający, tajne komplety, kubitka, trójlojalizm</i> - polityka germanizacji w zaborze pruskim - rugi pruskie - autonomia Galicji i jej przejawy - polonizacja oświaty i rozwój kultury - postawy Polaków wobec polityki zaborców w zaborze pruskim i austriackim - świadomość narodowa Polaków pod zaborami i proces powstawania nowoczesnego narodu polskiego - znaczenie terminów: <i>rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna, ustawa kagańcowa, strajk szkolny, germanizacja, rusyfikacja</i> - postać historyczną: Michał Drzymała 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje formy represji powojennych (XXI.4) - omawia politykę zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej - [...] germanizacja, autonomia galicyjska (XXIII.1) - opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców - trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy (XXIII.2) - opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków (XXIII.3) 	1
3. Zmiany społeczno-gospodarcze na ziemiach polskich	<ul style="list-style-type: none"> - przemiany gospodarcze i społeczne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. - specyfika sytuacji gospodarczej poszczególnych zaborów. - inne narodowości na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej - postęp cywilizacyjny na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. - znaczenie terminów: <i>emigracja zarobkowa, ziemiaństwo</i> - postacie historyczne: Hipolit Cegielski, Ignacy Łukasiewicz, Franciszek 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców - trójlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy (XXIII.2) - opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków (XXIII.3) 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	Stefczyk		
4. Działalność polityczna na ziemiach polskich	<ul style="list-style-type: none"> - okoliczności narodzin nowych ruchów politycznych na ziemiach polskich - założenia programowe i działalność partii socjalistycznych, nacjonalistycznych i ludowych, - podziały na polskiej scenie politycznej na przełomie XIX i XX w. - przyczyny rewolucji 1905-1907 na ziemiach polskich oraz jej kontekst narodowy i społeczny - przebieg rewolucji lat 1905-1907 - powstanie organizacji niepodległościowych (Związek Walki Czynnej, Związek Strzelecki) - znaczenie terminów: <i>solidaryzm narodowy</i>, <i>antysemityzm</i> - postacie historyczne: Ludwik Waryński, Józef Piłsudski, Roman Dmowski - znaczenie terminu: <i>organizacja paramilitarna</i> - postacie historyczne: Józef Mirecki, Stefan Okrzeja 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia główne założenia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy) (XXIII.4) - wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905-1907 (XXIII.5) 	1
5. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	<ul style="list-style-type: none"> - program polskiego pozytywizmu i jego teoretycy - znaczenie pracy organicznej i pracy u podstaw dla społeczeństwa polskiego - wzrost popularności powieści i malarstwa historycznego - Młoda Polska i jej wkład w rozwój kultury polskiej przełomu wieków - początki kultury masowej na ziemiach polskich - znaczenie terminów: <i>modernizm</i>, <i>Młoda Polska</i>, <i>realizm</i>, - postacie historyczne: Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz, Maria Konopnicka, Jan Matejko, Stanisław Wyspiański, Helena Modrzejewska 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków (XXIII.3) 	1
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału IV i omówienie sprawdzianu			3
Rozdział V: I wojna światowa			
1. Świat na drodze ku wojnie	<ul style="list-style-type: none"> - rola nowych mocarstw (Stany Zjednoczone, Niemcy i Japonia) w zmianie układu sił na świecie - wyścig zbrojeń - nowe rozwiązania techniczne w służbie armii - narastanie konfliktów politycznych, gospodarczych i militarnych między 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny wojny (XXIV.1) 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<p>mocarstwami europejskimi</p> <ul style="list-style-type: none"> - powstanie trójprzymierza i trójporozumienia - znaczenie terminów: <i>trójprzymierze, trójporozumienie</i> 		
2. Na frontach I wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> - rola zamachu w Sarajewie dla losów Europy - działania na froncie zachodnim (bitwy nad Marną, pod Verdun) - przebieg walk na froncie wschodnim (bitwy pod Tannenbergiem i Gorlicami) - działania wojenne na morzach i ich znaczenie dla przebiegu wojny - okoliczności przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny - zakończenie działań wojennych – traktat brzeski, rozejm w Compiègne - znaczenie terminów: <i>wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, państwa centralne</i> - postać historyczna: arcyksiążę Franciszek Ferdynand Habsburg 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia główne przyczyny wojny (XXIV.1) - omawia specyfikę działań wojennych: wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie (XXIV.2) - charakteryzuje postęp techniczny w okresie I wojny światowej (XXIV.3) 	1
3. Rewolucje w Rosji	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lutowej w Rosji - konflikt wewnętrzny w okresie dwuwładzy (działalność Lenina, ogłoszenie tzw. tez kwietniowych) - rewolucja październikowa i jej skutki - wojna domowa i interwencje sił ententy - następstwa polityczne i międzynarodowe rewolucji bolszewickiej i wojny domowej - znaczenie terminów: <i>mienszewicy, bolszewicy, Biała Gwardia, Armia Czerwona, Czeka</i> - postacie historyczne: Aleksander Kiereński, Włodzimierz Lenin, Feliks Dzierżyński 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rewolucję i wojnę domową w Rosji (XXIV.4) 	1
4. Sprawa polska podczas I wojny światowej	<ul style="list-style-type: none"> - postawy Polaków w sytuacji nadchodzącej wojny - działania Kompanii Kadrowej i Legionów Polskich - kryzys przysięgowy i jego znaczenie - działalność polskich formacji zbrojnych u boku Rosji - powstanie Błękitnej Armii 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny (XXV.1) - ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny podczas I wojny 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<ul style="list-style-type: none"> - postawa państw zaborczych wobec sprawy polskiej - Akt 5 listopada i jego znaczenie dla sprawy polskiej - stanowisko państw ententy w sprawie polskiej - znaczenie orędzie prezydenta T.W. Wilsona dla sprawy polskiej - udział Polaków w obradach konferencji pokojowej w Paryżu i jej decyzje w kwestii ziem polskich - znaczenie terminów: <i>Legiony Polskie, kryzys przysięgowy, Akt 5 listopada, Rada Regencyjna, linia Curzona</i> - postacie historyczne: Józef Haller, Ignacy Jan Paderewski, Thomas Woodrow Wilson, Roman Dmowski, Władysław Grabski 	światowej (XXV.2)	
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału V i omówienie sprawdzianu			3
Rozdział VI: Świat w okresie międzywojennym			
1. Świat po I wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> - skutki społeczne, ekonomiczne i polityczne I wojny światowej - traktat wersalski i traktaty pokojowe z państwami centralnymi oraz ich postanowienia - powstanie Ligi Narodów i jej znaczenie w okresie międzywojennym - powstanie nowych lub odzyskanie niepodległości przez narody europejskie (Polska, Czechosłowacja, Królestwo SHS, Litwa, Łotwa, Estonia, Finlandia, Irlandia) - konferencja w Locarno i jej postanowienia - wielki kryzys gospodarczy - przyczyny i jego skutki polityczne - znaczenie terminów: <i>ład wersalski, mały traktat wersalski, demilitaryzacja, państwo monoetniczne, Liga Narodów, czarny czwartek, New Deal</i> - postacie historyczne: Franklin Delano Roosevelt 	- charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej; ocenia funkcjonowanie ładu wersalskiego (XXVI.2)	1
2. Narodziny faszystów	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny powojennego kryzysu demokracji - powstanie i rozwój niemieckiego narodowego socjalizmu (ideologia, działalność partii narodowosocjalistycznej) - okoliczności przejścia władzy przez A. Hitlera, budowa państwa i 	- charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (niemieckiego narodowego socjalizmu [...]) (XXVI.3)	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<p>społeczeństwa totalitarnego w Niemczech</p> <ul style="list-style-type: none"> - represje i zbrodnie nazistów w pierwszych latach sprawowania władzy w Niemczech - znaczenie terminów: <i>faszizm, narodowy socjalizm (nazizm), system monopartyjny, propaganda, totalitaryzm, autorytaryzm, antysemityzm, ustawy norymberskie, „noc długich noży”, obóz koncentracyjny, „noc kryształowa”, hitlerjugend</i> - postacie historyczne: Adolf Hitler, Josef Goebbels, Heinrich Himmler 		
3. ZSRS – imperium komunistyczne	<ul style="list-style-type: none"> - ekspansja terytorialna Rosji Radzieckiej - utworzenie ZSRS - okoliczności przejścia władzy przez J. Stalina i metody jej sprawowania - funkcjonowanie gospodarki w ZSRS w okresie międzywojennym - terror komunistyczny i wielka czystka - propaganda komunistyczna - stosunki sowiecko-niemieckie w okresie międzywojennym i znaczenie współpracy tych państw - powstanie, cele i działalność Kominternu - znaczenie terminów: <i>stalinizm, NKWD, kult jednostki, wielka czystka, komunizm wojenny, Nowa Ekonomiczna Polityka, kolektywizacja, gospodarka planowa, Gułag, łagry</i> - postać historyczna: Józef Stalin 	- charakteryzuje oblicza totalitaryzmu ([...] systemu sowieckiego) (XXVI.3)	1
4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym	<ul style="list-style-type: none"> - przemiany społeczne i obyczajowe po I wojnie światowej - przemiany w modzie i życiu codziennym - rozwój nauki i techniki (wynalazki, środki transportu publicznego, motoryzacja, kino, radio, telewizja) - kultura masowa i jej wpływ na społeczeństwo - nowe kierunki w architekturze i sztuce - znaczenie terminów: <i>emancypacja, kultura masowa, mass media, produkcja taśmowa, indoktrynacja, funkcjonalizm</i> 	- opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny (XXVI.1)	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	– postacie historyczne: Orson Wells, Charlie Chaplin		
5. Świat na drodze ku II wojnie światowej	<ul style="list-style-type: none"> – militaryzacja Niemiec i jej konsekwencje – znaczenie zbliżenia politycznego Włoch, Niemiec i Japonii – okoliczności <i>Anschlusu</i> Austrii – polityka ustępstw Zachodu wobec Niemiec – konferencja w Monachium i jej następstwa – Europa w przededniu wojny – aneksja Czechosłowacji, zajęcie Kłajpedy przez III Rzeszę – znaczenie terminów: <i>remilitaryzacja</i>, <i>Anschluss</i>, <i>państwa osi</i>, <i>polityka ustępstw</i> – postać historyczna: Neville Chamberlain 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje politykę hitlerowskich Niemiec służącą rozbiciu systemu wersalskiego w Europie (XXX.1) – charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera (XXX.2) 	1
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału VI i omówienie sprawdzianu			3
Rozdział VII: Polska w okresie międzywojennym			
1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> – sytuacja ziem polskich pod koniec I wojny światowej – powstanie lokalnych ośrodków polskiej władzy: Polskiej Komisji Likwidacyjnej w Krakowie, Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, Naczelnej Rady Ludowej w Poznaniu i Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej w Lublinie – powrót J. Piłsudskiego z Magdeburga i przejęcie władzy – powołanie i pierwsze reformy rządów J. Moraczewskiego i I.J. Paderewskiego – znaczenie terminów: <i>Naczelnik Państwa</i> – postacie historyczne: Ignacy Daszyński, Jędrzej Moraczewski 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej (XXVIII.1) – charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń oraz dziedzictwa zaborowego (XXVIII.1) 	1
2. Kształtowanie się granic odrodzonej Polski	<ul style="list-style-type: none"> – spór o kształt odrodzonej Polski – koncepcje granic i koncepcje państwa R. Dmowskiego i J. Piłsudskiego – konflikt polsko-ukraiński o Galicję Wschodnią – przebieg i skutki powstania wielkopolskiego – zaślubiny z morzem i odzyskanie Pomorza przez Polskę – wyniki plebiscytów na Warmii, Mazurach i Powiślu – wojna polsko-bolszewicka (wyprawa na Kijów, Bitwa Warszawska, pokój 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia proces kształtowania się granic (decyzje wersalskie, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie) (XXVII.2) – opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (XXVII.3) 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<p>w Rydze i jego postanowienia)</p> <ul style="list-style-type: none"> - problem Litwy Środkowej, „bunt” gen. L. Żeligowskiego i jego skutki - przyczyny wybuchu III powstania śląskiego oraz jego skutki - konflikt z Czechosłowacją o Śląsk Cieszyński - znaczenie terminów: <i>koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna, Orleńskie, „cud nad Wisłą”, linia Curzona, bunt Żeligowskiego, plebiscyt</i> - postacie historyczne: Symon Petlura, Lucjan Żeligowski, Wojciech Korfanty 		
3. Rządy parlamentarne	<ul style="list-style-type: none"> - początki odbudowy państwowości polskiej – trudności w unifikacji państwa - postanowienia małej konstytucji z 1919 r. - ustrój II Rzeczypospolitej w świetle konstytucji marcowej z 1921 r. - sytuacja międzynarodowa odrodzonego państwa na początku lat dwudziestych – sojusze z Francją i Rumunią - elekcja G. Narutowicza na prezydenta i jego zabójstwo - rząd W. Grabskiego i jego reformy - charakterystyka rządów parlamentarnych w latach 1919–1926 - znaczenie terminów: <i>mała konstytucja, konstytucja marcowa, kontrasygnata, Kresy Wschodnie, dywersja, Korpus Ochrony Pogranicza</i> - postacie historyczne: Wincenty Witos, Wojciech Korfanty, Roman Rybarski, Gabriel Narutowicz, Stanisław Wojciechowski 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia proces formowania się centralnego ośrodka władzy państwowej (XXVII.1) - charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r. (XXVIII.2) - przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (XXVIII.5) 	1
4. Zamach majowy i rządy sanacji	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny i przejawy kryzysu rządów parlamentarnych w II Rzeczypospolitej - przebieg i skutki zamachu majowego - wybór I. Mościckiego na prezydenta - wzmocnienie władzy wykonawczej poprzez wprowadzenie noweli sierpniowej i konstytucji kwietniowej z 1935 r. - stosunek rządów sanacyjnych do opozycji politycznej (proces brzeski, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce – przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego (XXVIII.3) - opisuje polski autorytaryzm (XXVIII.4) - przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (XXVIII.5) 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<p>wybory brzeskie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosunki międzynarodowe władz sanacyjnych – koncepcja Międzymorza, polityka równowagi - relacje Polski z Niemcami i ZSRR (traktat o nieagresji z ZSRR, deklaracja o niestosowaniu przemocy z Niemcami) - śmierć J. Piłsudskiego i rywalizacja o władzę w obozie sanacji - polski autorytaryzm na tle europejskim - znaczenie terminów: <i>przewrót majowy, piłsudczycy, sanacja, autorytaryzm, nowela sierpniowa, BBWR, Centrolew, wybory brzeskie, proces brzeski, konstytucja kwietniowa, Bereza Kartuska</i> - postacie historyczne: Ignacy Mościcki, Walery Sławek, Józef Beck, Edward Rydz-Śmigły 		
5. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> - problemy gospodarki II RP (różnice w rozwoju gospodarczym ziem polskich, trudności w ich integracji, podział na Polskę A i B) - reformy gospodarcze dwudziestolecia międzywojennego – reformy W. Grabskiego (walutowa) i E. Kwiatkowskiego (budowa Gdyni oraz COP) - wielki kryzys gospodarczy w Polsce - struktura społeczna, narodowościowa i wyznaniowa II Rzeczypospolitej - polityka II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych - znaczenie terminów: <i>magistrala węglowa, reforma walutowa, Centralny Okręg Przemysłowy, asymilacja narodowa, getto ławkowe, numerus clausus</i> - postać historyczna: Eugeniusz Kwiatkowski, Władysław Grabski 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia życie społeczno-gospodarcze II Rzeczypospolitej, uwzględniając kryzysy i osiągnięcia (XXIX.3) - charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego (XXIX.1) 	1
6. Kultura i nauka II RP	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój szkolnictwa w II Rzeczypospolitej - osiągnięcia polskiej nauki (filozofia, matematyka, chemia) - dorobek i twórcy polskiej kultury w dwudziestoleciu międzywojennym (literatura, poezja, malarstwo, architektura) - rozwój polskiej kinematografii - postacie historyczne: Stefan Banach, Władysław Reymont, Stefan 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym (XXIX.3) 	1

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. św. Królowej Jadwigi w Lipnicy Wielkiej

	<p>Żeromski, Witold Gombrowicz, Bruno Schulz, Stanisław Ignacy Witkiewicz, Julian Tuwim, Zofia Nałkowska, Maria Dąbrowska, Franciszek Żwirko, Stanisław Wigura</p> <p>- znaczenie terminów: <i>analfabetyzm, awangarda, Enigma, Luxtorpeda</i></p>		
7. Schyłek niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> - postawa Polski wobec decyzji konferencji monachijskiej - zajęcie Zaolzia przez Polskę - niemieckie żądania wobec Polski - stanowisko władz polskich wobec roszczeń Hitlera - zacieśnienie współpracy Polski z Francją i Wielką Brytanią - pakt Ribbentrop-Mołotow i jego konsekwencje - postawa społeczeństwa polskiego wobec zagrożenia wybuchem wojny - postacie historyczne: Joachim von Ribbentrop, Władysław Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (XXVIII.5) - charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera (XXX.2) - wymienia konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow (XXX.3) 	1
Powtórzenie wiadomości, sprawdzian z rozdziału VII i omówienie sprawdzianu			3s